

El llenguatge

Empassar-se

18/xi/1979

Existeixen, en català, dos verbs que tenen una mateixa forma però sense cap relació etimològica ni semàntica. Aquesta forma comuna és dragar, la qual mereix, per tant, dues entrades diferents als diccionaris. Un d'aquests verbs, que prové de l'anglès, té la coneguda significació de «treure del fons de l'aigua d'un riu, d'un port, etc, fent-hi passar un instrument adequat». L'altre, d'origen imprecís, té la seva forma corresponent en el verb del castellà «tragar», amb els mateixos significats que hom reconeix a aquest.

¿Fins a quin punt és viu l'ús d'aquest segon verb dragar, és a dir, l'equivalent del castellà «tragar»? Es una mica difícil de dir-ho. Dragar i «tragar» són formes de gran semblança fonètica, que es poden fàcilment confondre, però per la nostra part diríem que sempre hem sentit dir «tragar», cosa que hem atribuït a una evident influència del castellà. El cas és, doncs, que «tragar» ha d'ésser considerat realment un castellanisme, però que n'hi ha prou de canviar la t per una d perquè aquest verb esdevingui perfectament català, l'ús del qual tant és lícit en una frase de sentit recte, per exemple, Es va dragar tres llesques de pa amb tomàquet, com en una de sentit figurat: Diu que són amics però no es poden dragar.

Hem de convenir, però, que no cal recórrer necessàriament a dragar (ni a «tragar», és clar), i que existeixen moltes altres formes verbals més usuals amb les quals podem expressar els mateixos significats que aquella. El d'ús més general és, sens dubte, empassar-se, tant per a referir-se a coses materials com a les que corresponen al sentit figurat: empassar-se la saliva; empassar-se un plinyol, empassar-se l'aigua (una claveguera); empassar-se una mentida, empassar-se tot un llibre. Anàlogament, en el primer cas, ens servim també de verbs com engolir, enviar-se o endrapar, i en el segon de beure's (una cosa increïble), devorar (un llibre), etc.

Quant al sentit de «tenir forta aversió a algú», per a expressar el qual no sembla convenir el verb empassar-se, disposem, a part de dragar, d'altres recursos: tenir entravessat, no poder veure ni en pintura, no poder veure ni pair, no poder sofrir (o suportar), tenir quimera, malícia, etc.

Albert Jané